

Чырвоная Зыме́на

№ 13 (981) ЧАЦЬВЕР, 16-га студзеня 1930 г.

ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА РА-
БОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАПІСКІ:
1 месяц : : : 30 кап.
3 месіцы : : : 90
6 месіцаў : : : 1 р. 80
1 год : : : 3 р. 30
АДРАС РЕДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25,
сакратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Комсомольская 25, тэлеф. № 903.
ГОД ВЫДАВАННЯ IX.

Слухай „Энэргія“—выклік „Комунара“

(Адкрыты ліст вытворчай камісіі „Комунара“)
У той час быў заключан сацыялістычны дагавор між заводамі „Кому-
нар“ і „Энэргія“. Наогул час вяртаецца, як мы выношваем узыты на сабе
абавязкі.
Таму вытворчая камісія заводу „Комунар“ раіць склікаць канферэнцыю
абодвух заводаў для прэзерні выканання заданьняў у першым квартале ба-
гучага гападарчага году. Тэрмін склікання канферэнцыі мы раім 25-ае
студзеня.
Чакаем вашага адказу!
ВЫТВОРЧАЯ КАМІСІЯ ЗАВОДУ „КОМУНАР“.

КОРСКІ ГАСПАДАРЧЫ КРЫЗІС У АМЭРЫЦЫ

Год таму назад, хутка пасля
буйнага абрання, прэзідэнт Аме-
рыкі Гуо Р пераконаў, што магут-
ны амерыканскі капіталізм
доўгія гады забяспечана „про-
грэсам“, гэта значыць працэ-
сам. Аднак жорсткая спраўда-
сць паказвае, што гаспадарчы
крызіс у Амерыцы, які відочна
ўжо ідзе ранейшай вясенню
бурлівае разпотоўнае кроху на Нью-
Ёрскай біржы, працягвае паглыб-
ляцца шпакімі тэмпамі, ахалючы
яшчэ за другой усе галіны народ-
нага гаспадаркі.

Гутарка ідзе аб сатрасенні ўсёй
амерыканскай гаспадаркі, аб кры-
зісе, які будзе мець глыбокія вы-
нікі для ўсяго капіталістычнага
свету. Не здарма ўжо сёння са-
мыя разнастайныя імперыялістыч-
ныя камбінацыі (падрыхтоўка да
важнай канферэнцыі, Гаага і т. д.)
збіраюцца на сёбе цяжыне амеры-
канскага крызісу.

Шпакі скарочаюць вытвор-
чы абыткі ўсе галіны амеры-
канскай прамысловасці, асабліва-
ж будоўлі прамысловасці. К і-му
засуджана колькасць беспрацоў-
ных блізка падыходзіла да 5 міль-
янаў. Каб скласці сабе некаторае
ўяўленне аб глыбокім амерыкан-
скаму крызісу, дастаткова спыніць
вяселле на становішча ў аўтамабіль-
най прамысловасці, якая, як вяс-
та, займае велікі відочны
сцяг у амерыканскай гаспадарцы
і ў мінулага году з аме-
канскіх заводаў было выпушча-
на 600 тысяч аўтамабіляў, а за
студзені, усяго 214 тысяч.

На Нью-Ёрскай біржы за адзін
нежаны месяц акцыі буйнейшых
амерыканскіх прадпрыемстваў
ўцілі ў цені на 50 проц. іх кашто-
васці. І гэта ня гледзячы на тое,
што ў працягу снежня прэзідэн-
т Гуавар у парадку „хуткага да-
тэрміну“ прамысловым былі разда-
ны тэрміновыя заказы на чыгу-
начнае і комунальнае будаўніцтва
агульнаю суму ў 280 мільянаў.
Агульнае дабыча гатовай сталі
штыках, якая ў 1929 годзе скла-
ла ў сярэднім 180 тысяч тон, па-
шла ў першую палову снежня
1930 году на 45 проц. Прыблізна ў
той жа рызмере налі вытвор-
чы чыгуна.

У сувязі са скарочэннем вытвор-
чы, асабліва ў галінах аброб-
чай прамысловасці, і з нарастан-
нем запасаў шпакі падаюць і на
іншыя сырыя. Падаюць цэны на
папак, каучук і нафту.
Улічваючы вялізарнае значэнне
амерыканскага капіталу, нават
які буржуазныя, палітычныя
і эканамісты задаюцца пы-
таннем аб тым, ці пераімае
амерыканскі крызіс на Еўропу, ці
стане ён сукупным. У гэтым
ня ніякага сумнення. Амеры-
канскі капітал—самы магутны ў
свеце, будзе прымушаў з прыч-
ынамі наліча крызісу ў Амерыцы
уключаць ужыццё ў іншых частках
свету. Ён будзе прымушаў з па-
даёй энэргіяй шукаць выйсця
сусветнага рынку збыту, а гэта
сваго чаргу прыядзе непалавж-
на да далейшага завастрэння яго
спраўдлівасці з іншымі капіталі-
стычнымі дзяржавамі.

Пачаў з гэтым усім непалавж-
на нарастанне, хвалі рэвалюцый-
нага класавых баёў у Амерыцы.
Рыпарты прадстаіць вялізарная
бота па мобілізацыі рабочых
і кіраўніцтва ім у будучых
баі.

ЛЕНІН--НАШ СЬЦЯГ

VI-ая гадавіна смерці Уладзіме-
ра Ільіча Леніна адзначаецца ва
умовах найбольш шпакіх тэмпаў
сацыялістычнага будаўніцтва СССР.
Нябачаныя тэмпы ва ўсім сацы-
ялістычным будаўніцтве, бурныя
поспехі ў галіне будаўніцтва пра-
мысловасці, магутны рух будаўні-
цка-серадняцкай часткі вёскі на
шляху калектывізацыі, паспяхо-
вае вымарчоўванне рэшт капі-
талістычных элементаў пры цен-
ным саюзе рабочай клісы вясноў-
нымі масамі сільнітва на грунце
ўсё ўзмацняючайся кіруючай ролі
пролетарыату, значны рост
палітычнай свядомасці мас працоў-
ных—ДАСЯГНУТЫ ТОЛЬКІ ТАМУ,
ШТО РАБОЧАЯ КЛІСА І ЯЕ АВА-
ГАР—КОМУНІСТЫЧНАЯ ПАРТЫЯ
ЦЬВЕРДА ВЯЛА І ВЯДЗЕ РУХ
СССР ПА ЛЕНІНСКАМУ ШЛЯХУ,
якую жорсткі адпор усялякім
іменным зважэнню партыю з
правільнага шляху.

Дробна-буржуазныя і контр-
рэвалюцыйныя тэорыі, якія спра-
бавалі цягнуць партыю з правіль-
нага шляху, тармазілі сацыялі-
стычнае ідэалагічнае „левы“ фраз,
так і ўжываюцца ў наш час
імяніны РАЗБЫТЫ УШЧЭНТ СА-
МІМ ЖЫЦЦЕМ.

Адзіна VI-ая гадавіна смерці
Леніна павінна праходзіць пад
знакам яшчэ большай мобілізацыі
рабочай клісы і ўсіх працоўных

на справу выканання задач, якія
паставлены другім годам пяцігодкі,
шляхам найбольшага разгортвання
сацыялістычнага саборніцтва
—максімальнага развіцця удар-
ніцкага руху, верахоўна ад удар-
ных брыгад да ударных цехаў,
змены, заводаў, ператварэння бры-
гад у вытворчыя комуны.

Патрэбна максімальная мобіліза-
цыя увагу рабочых, батрацка-
бідняцкай і сярэдняцкай часткі сіль-
нітва, найлепшай арганізацыі сіл
комсамолу, згуртавання працоў-
най моладзі для таго, каб гіста-
рычную ў калектывізацыі вёскі,
зладу—вясновай стэбы—ВЫКА-
НАЦЬ ЯК НАЙЛЕНЕЙ.

Ленінскія дні павінны яшчэ
больш узбройваць кожнага кому-
ніста, комсамольца, кожнага рабо-
чага і ўсіх працоўных на яшчэ
большую непрымырную барацьбу
з усялякімі адхіленнямі ад пры-
цыпаў ленінізму, базіліска б'ючы
прамыя прала-апортыстычнага
ўкліку як галоўную небяспеку на
дзённым адрэзку часу, якую адна-
часова адпор „левым“ загібам.

Змагаючыся за чыстату ленінскай
лініі ў мысленнях нацыянальнай
палітыкі, патрэбна максімальная
сконцэнтраванне агонь барацьбы
па ўсялякіх правах шовінізму ў
тым ліку з нацыяна-дэмакратыз-
мам як самым небяспечным.

Комсомольская арганізацыя ў ча-
се ленінскіх дзён павінна замаца-
ваць і шэраў разгарнуць мерапры-
емствы па інтэрнацыянальнаму
выхаванню як у шэрагах комса-
молу, так і сярод мас працоўнай
моладзі і дарослых.

Рабочая кліса, батрацтва, бедна-
та, колгаснікі ў час ленінскіх дзён
лепшых з свайго асяроддзя паві-
нны даць у шэрагі партыі.

Вытрываннасць, правярэння на
практычнай рабоце комсамольца,
асабліва рабочых-ударнікі, батра-
кі, беднякі, сельгасрабочыя, мала-
дыя колгаснікі павінны быць пе-
реданы ў партыю.

У часе ленінскіх дзён трэба шы-
рока разгарнуць масавыя мера-
прыемствы.

У клубках, хатах-чытальнях, на-
радах, бібліятэках трэба арганіза-
ваць выстаўкі ленінскай літаратуры.
Асабліва комсомольскай аргані-
зацыі ўжываць шэраг мерапрыем-
стваў, якіх-б забяспечылі шырокае
распаўсюджанне—папску на
тэорыі Леніна на беларускай мове.

Масавыя сходкі на прадпрыем-
ствах, партыйныя і комсомольскія
сходкі з прыдзягненнем батрацтва,
бідняцка-серадняцкага актыву паві-
нны праходзіць пад знакам по-
пулярнага нашых пасьпехаў і
тых задач, якія стаяць перад краі-
най на аснове ГЕНЭРАЛЬНАЙ—ЛЕ-
НІНСКАЙ лініі партыі.

„Мы змагаемся і будзем змагацца за проле- тарскую дзяржаву, за савецкую Чэха-Славакію“ ЗЯВІЎ НА ПАСЯДЖЭННІ ПАРЛЯМЕНТУ НОМДЭПУТАТ ТАВ. ГОТТВАЛЬД

ПРАГА, 14. Толькі два дні таму
назад з'явілася, нарэшце, у друку
прамова ному дэпутата Готтвальда,
які выступіў у парламенце пры
абсаварэнні ўрадавай дэкларацыі
яшчэ 22-га снежня. У друку ў
свой час праніклі толькі вічым-
ныя адрэўкі прамовы, а ўсё астат-
няе было выкінута цывурай. Пра-
ціўніцкім камуністычным газетам
забаронена было друкаваць пра-
мову Готтвальда нават і ў такім
вілье. Промова Готтвальда супра-
падалася выкрыкамі ўсё валі,
якія частую паходзілі выкліч-
ны ў выкрыкны раў. Асабліва бу-
шавалі пацыяна-соцыялісты і
соцыал-дэмакраты. Зываючыся
да сацыял-фашысцкіх Готтвальд за-
явіў:

„Вы хочаце задушыць ду-
біннай, штыхамі і турмой усякі
выказ незадавальнення. Вы хо-
чаце зрабіць так, каб прад-
стаўнікоў кампартыі тут ня
бачылі і ня слухалі. Але пры-
дзе той доўгажданы дзень, у
які мы з вамі разлічымся так-
сама, як рускія бальшавікі
разлічымся з царом і Керас-
кім. Мы змагаемся і будзем
змагацца за пролетарскую
дзяржаву, за савецкую Чэха-
Славакію. Нас часта абвінавач-
ваюць у тым, што мы знахо-

дзімся „пад камандай Мао-
квы“ так, мы партыя Чэха-
Славацкага пролетарыату і наш
будучы рэвалюцыйны штаб
сапраўды Комінтэрні. Вы-ж
знаходзіцеся пад камандай
Лігі Нацый, пад камандай ім-
пэрыялістычных разбойнікаў і
баніраў Ротшыльдаў і інш.
А мы ідзем на вырुकну ў
хвасце, ведаеце чаму? (вы-
крыкі з залі: «не, ня ведаем».)
Мы ідзем у Маскву, каб наву-
чыцца ў рускіх бальшавікоў,
які вам скруціць шыю, бо-ж
вы ведаеце, што рускія баль-
шавікі ў гэтай справе якія
майстры“.

Спыніўшыся на падрыхтоўцы
ваіны супроць СССР Готтвальд
спыняецца на заключэнні тайных
дагавораў з Румыніяй і Польшчай
на ўзбраенне Чэха-Славацкімі
ружнічнымі заводамі арміі Польшчы,
Румыніі, Юга-Славіі, Літвы і інш.
дзяржаў, на рост мілітарызму ў
самой Чэха-Славакіі.

Венгрыя павялічыла свой вайсковы бюджэт

ВЕНА, 14. Венгрыя, узмацне-
на рытукчыся да ваіны, значна
павялічыла свой вайсковы бюджэт.
Бюджэт венгерскай арміі на
1929-30 год складае 5.426 тысяч
фунтаў стэрлінгаў. Ён перавышае
мінулагадні бюджэт на 544 тысячы
фунтаў стэрлінгаў.

У парламенце унесён праект по-
вага вайсковага статуту. За шпі-
ёнаж і дзяржаўную здраду ўво-
дзіцца каарнальнае сьмерцё пават
для непіўнагодных. Статут пра-
дугаедава значнае асаднага ста-
новішча ва ўсёй краіне ў часе
ваіны і для камандуючым на фран-
тах права прыгаварваць да дысцы-
плінарных пакаранняў і сьмярот-
нага пакарання без суду і
судзітства.

У царстве польскага фашызму

Паліцыя растрэляе
монстрантаў

ВАРШАВА, 14. Беспрацоўе ў
Польшчы працягвае шпакі расці
разам з абсаварэннем гаспадарчага
крызісу. Агульная колькасць бес-
працоўных дасягае ў сучасны мо-
мент 300 тысяч чалавек. Такай ліч-
бы Польшча яшчэ ніколі ня веда-
ла. У сувязі з завастрэннем бес-
працоўнага расьце рух беспрацоўя.
Урад імкнецца задушыць гэты рух
пры дапамозе крывавых распраў.
Толькі што атрыманы паведамлен-
ні аб вялікай дэманстрацыі беспра-
цоўных у Варшаве. Паліцыя на-
паза на дэманстрантаў, шмат з іх
ціджа паранены.

МІТЫНГ СЯЛЯН-БЕЛАРУСОЎ

ВАРШАВА, 14. У сяле Дзера-
чынь, Слонімскага павету адбыўся
вялікі мітынг беларускіх сялян, у
якім прынялі ўдзел каля 2 тысяч
чалавек. Паліцыя не магла ўласны-
мі сіламі разганяць мітынг. Улада
прапанавала салдатам, якія апахо-
дзяцца ў водуску атрымаць зброю
і дапамагчы паліцыі. Аднак, салда-
ты рашуча адмовіліся. На сканчэн-
ню мітыngu паліцыя утварыла ары-
шты сярод сялян і салдат.

Бранявікі супроць „унутра- ных ворагаў“

ВАРШАВА, 13. Польская па-
ліцыя заказала на вайсковых
заводах бранявікі аўтамабілі
для барацьбы з унутранымі
выступленямі. Паліцэйскія
бранявікі будуць забяспечаны
кулямётамі, пажарнымі бом-
бамі, скрынкамі, ручнымі гра-
натамі і іншымі адпаведнымі
аксэсуарамі на падаўленне
булічных выступленняў.

АД АГІТПРОПА ЦК КП(бБ)

Робіцца другі напамік т. т. Шмідту („Паліўнічы Беларусі“), Гор-
наму („Беларуская Вёска“), Мітліну, Карачуну („Зьвязда“) Ку-
чынскаму, Розэнілюму („Робочы“), Вітліну („Орка“) і Джэлюну
 („Чырвоная Зыме́на“) аб неабходнасці тэрмінова выканаць дадзеныя
ім сектарам дугу АПАД ЦБ даручэнні.

Ордэн Чырвонага Працоўнага Сьцягу— Ленінскаму Комсамолу

Прэзідыум УсеЦПС паставіў
уважыць перад ЦВК СССР тады-
ніцтва аб узнагароджанні Ленін-
скага Комсамолу Ордэнам Чырво-
нага Працоўнага Сьцягу.

Ленінскі Комсамол,—гаворыцца ў
пастанове прэзідыуму,—заслужыў
гэты ордэн сваім пачынам у сир-
ве сацыялістычнага саборніцтва,
спадзі ініцыятывай і актыўным
удзелам у новых формах аргані-
зацыі працы, стварэння ударных
брыгад і кому на прадпрыемствах.

Работа французскай вайскавой прамысловасці...

ПАРЫЖ, 14. У апошніх часы
французскія вайсковыя і грамадзян-
скія вайскова-прамысловыя заводы
значна павялічылі сваю вытвор-
чысць.

Прадпрыемства Шнейдэра вараз
выпускае мінапасцы для Польшчы
і Юга-Славіі 550 м. м. калібру.
Для Польшчы-ж яны вырабляюць
300 такарных варштатаў для аб-
точкі снарадаў.

Прадпрыемства т-ва Кельі ў
Даліне перагружана буйнымі за-
казамі. Яно разлічвае зрабіць
72 гарматы, 123 м. м. калібру і
14 гармат 90 м. м. калібру. Тое-ж
прадпрыемства вырабляе мінапасцы
для польскага і французскага флэту.

У Ліёнскай акрузе кампанія
„Аўтамато“ вырабляе здухлетныя
ліфэты для Францыі і Турцыі. На
металавароўне ў Сэнт-Эдэве 1500
рабочых працуюць над вырабам
капсуляў і рэзервуараў для мін.
Металаварод у Фірэне выкапаў у
май г. г. заказ на 35 тысяч гар-
мат 75 м. м. калібру і на 13 ты-
сяч агістральных гармат таго-ж
калібру.

На заводзе Сэм-Шэмон 2500 ра-
бочых заняты ў вайскавой вытвор-
чысці. Вырабляюцца гарматы і
міны, 240 і 253 м. м. гарматы,
міны і бронепацыры для вайско-
вых суднаў.

На заводзе Клодзіноне ў Шам-
боку, дзе вырабляюцца снарады
работа працягваецца дэлях 12 га-
дзін у дзень. На прадпрыемствах
фірмы Мозэль і Рыф-дэ-Жыер каля
1000 рабочых заняты вырабам сна-
радаў.

Аўтавазавод Сітроен заказвае на-
таж гумовых гусеніц на 200 літ-
кіх тавкаў. На авіявазаводзе коль-
касць заказаў павялічыла расьце.
Прадпрыемства „Глоп“ і „Рон“
ужо вырабляюць 70 матораў у
дзень і маюць намер дасягнуць про-
дукцыю да 100 штук.

Крывавая сутычка бастую- чых з паліцыяй.

ПАРЫЖ, 15. Па паведам-
леньнях „Гаваса Бувеню Акра-
са“ паміж бастуючымі пар-
тавым рабочымі і паліцыяй
адбылася сутычка. Ёсць шмат
параненых.

Права аб самагубстве рэдактара насьценгазэты Багайскага

(Ад нашага спецыяльнага карэспандэнта)
Учора ў 7 гадзін увечары ў перапоўненай залі клуб-
абырні „Спартак“ адкрыўся працэс па справе аб самагуб-
стве рэдактара насьценгазэты „Спартаквец“ Багайскага.
Справу слухае выязная Сэсія Вярхоўнага Суда Рэспублі-
кі. На справе вымаікана звыш 30 сьведкаў.
На першым пасаджанні было заслухана пытаньне галоў
абаінаваўцы Шкурава. Абаінаваўца Шкураў віноўным ся-
бе ў сьмерці Багайскага не прызнае.
Далейшы апрос сёння ранаіцёу.

А. К.

Непакараная безгаспадарнасць

Цягніковыя брыгады чыгушкі Асіб буду заключалі соц. дагавар з тар- нянымі рабочымі. Гэта добра. Але блда, што выкапаны гэтага соц. дагавору пераходзілі шэраг на- нарызнасцяў.

Частыя паломкі ваганятак, якія павяшаныя залюцца на шляху, затрымліваюць тэмпа торфазатовак. У рамонце яны затрымліваюцца доў- га і рамантуюць неадавальна- га і. Цягнікам, а прычыны ад- сутнасці падаўжанага складу, пры- ходзіцца хадзіць без поўнай нагруз- кі. Ды і на саміх цягніках адсут- нічае інструмент, нікуды яны варты рамонту цягнікоў, што тлумачыцца адсутнасцю паловай кваліфікава- ных і сілы. Адсутнічае дастатковы нагляд за прасамі, якія могуць вы- весці з строю цягнікі, павяшаны- не поршняў і інш.

Інструменты прападаюць, іх рас- цэлююць некаторыя вельмі дурныя рабочыя. Аб гэтым шмат гаварыла- ся на вытворчых варадах, але ад- міністрацыя ніякіх заходаў, пакуль- што, ня прыняла. Самі брыгады (што працуюць на цягніках) халат- на адносяцца да свайго работы. Вось- дык праехаў—14 кіламетраў у 15 хвілін—гэта часта жартуючы за- яўляюць брыгадзёр. Зразумела, пры гэтым цягнікам давалі такую хут- касць якой даваць пельга. З гэ- таў прычыны былі выпадкі, калі цягнікі выходзілі з рэйкі. З пры- чынам пераходзілі пры явардзе маюць месца паломкі ваганятак,

напрыклад, у машыніста Падаро- шана.

Б-га студэнт па распаражэнню начальніка чыгушкі тав. Мямзвіча без усякіх перапярэжанняў была пушчана матара-дразіна насустрач цягніку, які ішоў з Арэхаў. У выніку адбылася аварыя. Адмі- ністрацыя вельмі не прыцягнула да адказнасці вінаватых. Моўкі ад- рамантавалі дразіну і па гэтым сира- ва скончылася. Бюро парт. мова- тышоу Асіббуду аб усім гэтым ведае, аднак, з свайго боку ніякіх заха- даў не прыняло.

На вытворчасці працуюць празы шэраг гультаёў. Напрыклад рабочы Сьвіловіч, які быў звыш з працы за самавольным выган цягнікоў эда- по і самавольную адлучку з працы, а таксама за грашовую растрату, якую дапусціў пры продажы бі- летаў. Але ён чамусьці яноў на пра- цы адноўлен. Гульняў, які буды- чы старшынню арцелі займаўся са- маўласнай прышкільнай работай та- бля, які мае сваю гаспадарку з 12 дзесяціна зямлі, трох кароў і яшчэ працуе грузчыкам і інш.

На будаўнічых работах таксама маецца шэраг недахопаў. Набудова- нае дам цягнікоў доўга, як сьле- жа папярэда, цягніковыя кававы набудаваны так, што на іх не мо- жа сядзець вада. І шэраг іншых недахопаў маецца на Асіббуду. Трэ- ба, каб зоргам РСІ загалупалі на Асіббуд.

А. Я.

СПАБОРНІЦТВА--АСНОЎНЫ МЭТАД ВЫХАВАЎЧАЙ ПРАЦЫ СТУДЭНЦТВА

ПРАВЕРЫМ І ЗАМАЦУЕМ ДАСЯГНЕНЬНІ ПА СПАБОРНІЦТВУ.—УКЛЮЧЫМ У ДАГАВАРЫ ПА СОЦСПАБОРНІЦТВУ ПУНКТЫ АБ ТРОХМЕСЯЧНІКУ ПРО- ЛЕТАРСКАЙ БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ І КУЛЬТУРЫ НАЦМЕНЬШАСЬЦЯ

Маюцца пера- шнуды

Спачатку навучальнага году профтэхшкола мэталістых (Гомель) уступіла ў сацыялі- стычнае спаборніцтва з Го- мельскай профшколай дрэва- апрацоўчыкаў. Вучні сьпар- ша працавалі з вялікім энту- зязмам, было намечана цэлы шэраг пунктаў, як—дабіцца поўнага скарыстання рабо- чага часу.

Але што мы наглядзем за- раз? Мэханічную майстэрню закідаюць нягоднымі частка- мі машын, што пераікаджае напелшанню якасці выпуска- емых прадукцыі. Інструмен- тальня таксама працуе вель- мі дрэнна. На 150 чалавек вучняў маюцца толькі адзін нажомец-напільнічак. Адзін чалавек сьверліць, а астатнія гуляюць.

У майстэрнях працуюць на- нятыя рабочыя, дзякуючы гэ- таму вучні ня маюць работы. Сьлесарам нельга працаваць, бо майстэрня вельмі цёмная.

Францышак.

На дасягненьнях няспыняюцца

В самага пачатку навучальнага году Аршанскі Белапэхтэхнікум за- ключыў дагавор па сацспаборніцтву з Віцебскім пэхтэхнікумам. У ко- лектыўным дагаворы было выма- чана ліквідаваць няспыняюцца сьвэрх 500 чалавек, арганізаваць курсы рабочай моладзі для падрых- тоўкі на рабфак. Арганізацыя ко- гас, пяць сельска-гаспадарчых гурт- коў і інш. Калектыў тэхнікуму ўжо прымаўся за працу. Тэхнікум узяў

на сабе шэфства над Пішчалаўо сельсаветам, які пераходзіць сучаснаму калектыўнаму. Та- кую напалу туды свае лепшыя с- Было праведзена дас суботнікі карысьці індустрыялізацыі, ад а- вяробку казлі 500 рублёў.

Але на гэтых дасягненьнях то- кумаўды ня сьпыняюцца, яны д- а большай энэргія і напружанас- выканаюць усе пункты спа- біцтва. Навіданаў

Апашленьне сацспаборніцтва, ці выбрык глупства

ЗАПЫТАНЬНЕ НАРКАМАСЬВЕТА

Мы 25 вучняў III-й класу, Менскай аб'яднанай профтэхшколы арганізаваліся ў аа ўдарную бры- гаду, паставіўшы перад сабою за- дачу выканаць усю вучэбную про- грамму за два месяцы замест 4-х. З гэтай мэтай мы зьвярнуліся ў прэзыдыум школьнага савету з просьбай усіх удзельнікаў аб'ядна- у адну алясу. Аднак, нападзілі жал- нашу прапаву зразумелі як рва- цтва і шнурыцтва (?), а тае пры- чыны, што мы хутчэй зможам скон-

чыць школу і пабсці праца- на завод. Прычына тут проста: школа гоніцца за прыбыткам менш за ўсе цімавіцця падры- тоўнай новых кадраў квалі- канаваных рабочых.

У 1928-29 навучальным го- школа патраціла 27 тысяч руб- на набывццё новых машын, на а- вучні не працуюць, бо на іх н- цуюць навінныя рабочыя. Тако- самаз зьявіцца мае жабсца і ў- дельным праху. Аб гэтым шмат г- рылі і пісалі ў цэнтральным дру- але адміністрацыя робіць свай- таго хто піша абязваюць гала- цяпамі, балтунамі, грамафона- і г. д. Вольш таго, адмініст- цыя пагражае арганізатар ударнай брыгады выключы- са школы.

Умовы для арганізацыі та- брыгады ў нас ёсць. Мы вытоў- ў Наркмадзвесты, з'якой пры- стада, што адміністрацыя можа бораць арганізацыю ўдарнай б- гады? Нам аляюцца, што гэта су- рачыць ідэя сацыялістычнага а- борніцтва.

Вучні ўдарнікі

СОЦСПАБОРНІЦТВА ЛІЧАЦЬ КАМПАЊІЯ

Яшчэ ў канцы мінулага на- чальнага году Менскі політэхні- выклікаў наш Віцебскі політэх- нум на сацспаборніцтва. Лет- акацыі пераходзілі заняцца- тым пытаньнем.

Пасьля ванацый яноў паўста- пытаньне аб сацспаборніцтве. а- в свайго боку выклікалі на са- борніцтва коопэрацыйны тэхні- падлісалі цэлую дэкларацыю, вылучылі трыбуны.Пры адляжале- вылучаліся свае трыбуны, курс і- лінаў другі курс, ячэйка ячэ- і г. д.

Але ня глядзячы на складані- гэтыя планы жыцьцё тэхніку- ідзе па- старшынцы. Тыя ж са- спазьненні (калі ня большы- тыя ж прагалы, таа самая несп- ахавасць).

Дагавор з коопэрацыйным т- нікумам прышлось перазаключы- наа. Наахдзе 14 сьнежня блу ён ш- крэтызаваны. У ім былі зазначы- наступныя пунты, аб 97 прэ- падаваным занятках (з раановы 85 проц.). Неласьліхавасць з- аці да 5 проц. (з ранейшых проц.). Другагодніцтва з 2,7 прэ- лавесці да 1 проц., ліквілаа- алясьменнасць сьвэрх 85 чалав- У падшэфнай вёсцы арганіза- колгас, паставіў туды брыгаду- трох чалавек. Плян бізурны- аінторчай практыкі выканаць- ўсе 100 проц. і цэлы шэраг інш- пунктаў. Дагавор вельмі конкр- ным і добрым, але... сьвэрх полі- нікумаўнаў і сьвэрх актыўна не- чупаецца таго энтузіязму, які трэба для выканання гэтага да- гавору. Маса студэнцтва ў спа- біцтва ня ўцягнула.

Сацспаборніцтва як раней, та- павяр лічачы, як чарговую "на- едлаюў" кампанію.

Аб будучым сузіць вельмі па- ка, але пры сучаснай працы мо- на сказаць, што вялікія планы са- спаборніцтвау ня будучы выканан- рад-

В. Пархімовіч.

Ліквідацыя кулацтва як клясы--задача дня

„Цяпер раскулачваньне у раёнах суцэльнай колентывізацыі ня ёсць ужо прэстая адміністрацыйная мера. Цяпер раскулачваньне зьяўляецца там „складанай часткай“ арганізацыі і разьвіцьця колектывізацыі“

СТАЛІН

ДАЛІ АДБОЙ КУЛАЦ- КАЙ АГІТАЦЫІ

Праца па суцэльнай колектывізацыі Лупалаўскага раёну (Магілёўшчына) і ў прыватнасьці, Чарнёўскага сельса- вету, стала сьпавая не толькі блянца- ным, але і сьраднякай часткі вёскі. Празь некалькі дзён умоўнае працы па колектывізацыі, сьняе вёскі Вугалі палкам аб'ядналіся ў колгас. На а- рганізацыйным сходзе вылучылі спэ- цыяльную камісію па прыладзеньню лучоту ўсёх маёмасьці сямей, якія аб'ядналіся ў колгасы.

Сьведомасьць сялян дапамагла ста- ламу палітку ўсея сродкаў вытвор- часьці. Быў выпадак калі блянца па- жа: „Мне сорамна ісьці ў колгас без каровы. Я да васны абавязкова куп- лёў“, „Хочу ў мяне пасьнець няма, але я да вясеньняй сьвобы набуду, бо хто нам даць у колгасе“.

На лэўне кулака: ізьдзе ў колгас без сродкаў вытворчасьці, колгасныкі Чарнёўскага сельсавету выкінулі лэ- аунт: „Усю маёмасьць у колгас, за- рапучы адпор кулацкай агітацыі“.

Шпарым тэмпам праходзіць пад- рыхтоўка да вясеньняга севу. Чарнёў- скі сельсавет у хуткім часе будзе колектыўізаван на 100 проц., па сьне- нійшій дзень ужо колектыўізавана 68 проц. масьлівіцтва Чарнёўскага сель- савету.

Аганьі.

Кулакі ў камісіі па земляўпарадкаваньню

У вёсцы Жабнава (Чырвоная-Сла- бадкара раёну, Бабруйшчына) пра- ходзіць земляўпарадкаваньне. Адной- чы ў вёску прыехаў каморнік і пра- вёў сход, на якім абралі ўпарадка- ваных у камісію па земляўпарад- каньню. У склад камісіі палалі кулакі, якія ў сваёй працы зрабілі наступны ўчынак: упушчаваньня робіць выключна маёмасьці сь- лян гэтай вёскі беднякоў, якія маюць па аднаму каню адносілі ў каморніку сьраднякоў і пасьля з каморнікам падзялялі на сацыяль- ныя групы.

У выніку чаго вышля, што ўсе беднякі апынуліся ў сьрадняках, а сьраднякі ў кулаках, а на мейсца сьраднякоў палалі кулакі і замож- нікі. Дзякуючы чаму, кулакі атры- малі на горшыя вучасткі зямлі чым- ся беднякі і сьраднякі.

Трэба выправіць праблему на- мылку.

В.

Ачысьціць колгасы ад кулакоў

У Цягінскім і Вазерскім сельсаветах (Сама- хвалавіцкі раён), якія выначаны для суцэльнай ко- лектывізацыі адсутнічае праца па выкрыцьцю агі- тацыі кулацтва і духоўнага, дзякуючы чаму ў вёсцы Янэнка кулакі і поп а'гітавалі сялян, каб апошнія ня ішлі ў колгас.

Трэба зважыць, што ськлад сабраў колгасу, якія вараз іспуюць на тэрыторыі раёну, ня усім ад- роум. Кіраўнікі колгасу Дзяржынскага з кулацкай ідэалогіяй. Для прыкладу, старшыня колгасу мае 12 дзесяціна зямлі, а сьвэра рэвізійнай камісіі—сін ку- лака а вёсцы Рылаўшчына, бацька якога перад тым як уступіць у колгас прадаў 4 дзесяціна зямлі па 600 рублёў.

Кулак і поп дзейнічаюць

Як толькі распачалася пра- ца па колектывізацыі вёскі Касцюкевіч (Магілёўшчына), дык кулакі сумесна з папам і падкулачнікамі сталі высту- паць супроць колектывізацыі. Яны практыкавалі збор бед- някоў і сьраднякоў пакуток і разводзіць разважанні суп- роць колектыўу. У сваёй пра- цы яны выкарыстоўваюць рэ- лігійнасьць сьеляніна, гавора- чы: „Хто пойдзе ў колгас, той пападзе ў пекла“, альбо „Хто пойдзе ў колгас, таго будучы клямаваць і як пач-

нецца вайна, дык польскія па- ны будучы рэзаць клямава- ных“. Маласьведомая частка беднякоў і сьраднякоў падаец- ца кулацкаму ўплыву і пад- дзеяннем гэтага распада- юць сваю гаспадарку, але та- кая частка нязначная, якая з кожным днём упэўняецца ў непраўдзівасьці кулацкай агітацыі.

Партыйная і комсамоль- ская ячэйка робяць усе магчы- мае для выкрыцьця кулацкіх хітрыкаў.

Змагаючы.

Кулакі зрываюць сходы

У вёсцы Трапэшчына (Вяголь- скі раён) улістандэз месцамі агуль- ным сходам сялян гэтай вёскі была вышесана пастава аб арганізацыі колгасу.

Перадавалі частка беднякоў і сь- раднякоў валава фондэмант уноў арганізаванага колгасу, а кулакі наіраўчы гэта прынялі ўсе захады, каб разваліць арганізаваны колгас. Кулакі выправалялі тэкст вольна супроць арганізацыі колгасу і шля- хам розных ўгавораў беднякоў пад- пісваць не падпіс і РВБ, Кулакі

сваёго дабіліся—беднята падпісала готу залпу.

У другі раз быў праведзён сход па пытаньню арганізацыі колгасу, на які кулакі прышлі падрыхтава- нымі і сьраднаі працу апошняга.

Партыйная і комсамольская ячэй- цы трэба да тых, хто зрывае спра- ву колектывізацыі ўжыць усе срод- кі, якія прадугоджаны паставамі партыі і ўраду па вьшчэньню ку- лацтвах як клясам.

Падяк і Кіміч.

На прыёме ў старшыні

Брось свои иносказания и
Гипотезы пустые
И на проклятые вопросы
Дай ответы нам прямые".
(Генрых Гейне)

Шмат у нас ёсць розных прымаяў. Сістэма гутарак груп рабочых, чырвонаармейцаў, сяляў і кіраўнікоў тых ці іншых устаноў шырока ўкараняецца ў нашу работу. Гэты вопыт сябе ўпаўнапраўдвае. Ён з'яўляецца лепшым метадам растлумачэння і паставінаў тых ці іншых пытанняў перад кіруючымі органамі. Толькі пры дыктатуры пролетарыату пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, але на чале ўлад стаяць той-жа рабочы, можа шырока гэты вопыт скарыстаць. Рабочы ідзе на прыём да кіраўніка не як да чыноўніка, бюрократа, не як да прадстаўніка іншых класаў, ён ідзе да свайго таварыша па класе, ён хоча знайсці і знаходзіць у ім жылы сабраўскі цёплы прымі. Аднак, толькі пры дыктатуры пролетарыату знаходзіць агульную мову рабочы ад вытворчасці з рабочым-кіраўніком устаноў. У іх адны агульныя інтарэсы, адны агульны мэта.

Але-ж няма саміх бяз урода. Іншы раз гэты мэтады работы некаторыя асабліва, старуюцца быць казёна аддзяленні да гэтай надзвычайна важнай справы. У гэтым артыкуле мы хочам паказаць, як іншы раз некаторыя аддзяленні работнікі сугуба формальна, суцэ, па чыноўніцкаму прымаюць дэлегацыі.

Менская піонёрская арганізацыя яла доўгую і ўпартаю работу ў школах па збору падпісаў супроць пахукі і продажу ёлак і цацак перад калядамі. Работа была праведзена ўдачна. У канцы работы было рашана вылучыць дэлегацыю з 34 піонёраў у гарсавет з тым, каб пагутарыць з ім на гэтым пытанні.

Прызначэная дзень для прыёму дэлегацыі—28 снежня, а 10 гадзіне раніцы. У вынічаныя тэрміны з'явіліся дэлегацыі. Яе размяшчаюць у залі пасаджэнняў гарсавету і прасіць пачакаць. Чкаюць паўгадзіны, чкаюць гадзіну. Кіраўнік дэлегацыі апаўняецца. Ідзе дэлегацыя ў чым справа. Дэлегацыя, што на гэты-жа дзень і на гэтую гадзіну было вызначана пасаджэнне. (Дзеці могуць пачакаць).

Пасля доўгага чакання кіраўніку дэлегацыі ўдзяцца пачаць старшыню і другіх работнікаў гарсавету. За-віязваюцца ў калідоры гутарка.

— Аксёныч (старшыня гарсавету) "У чым справа? Што гэта вы зрабілі?" Кіраўнік дэлегацыі: "Мы вылучылі дэлегацыю ў гарсавет па пытанні, аб забароне продажы ёлак і цацак. Хтосьці з паслужлівых падначаленых ціхонька сказаў—,што гэта загрукнеце нас рознымі дэлегацыямі". Аксёныч працягвае гутарку: "Дык што-ж вы хочаце, каб акрамканком агітаваў перад дзеці?"

— Можна, гаворыць Аксёныч,—мы думаем таксама протэставы супроць продажы гарэлкаў? Пачуўся адказ:—так, мы думаем і будзем протэставы".

Аксёныч:—Вось гэтага я і не чакаў!.. Дык што-ж гэта вы, загадае спыніць продаж ёлак, цацак і гарэлкаў? Так, мы думаем прасіць, але не загадаць,—завулае кіраўнік дэлегацыі. Аксёныч:—Чаму-ж вы ў такім выпадку не ставіце пытанне аб савецкай уладзе. Савецкая ўлада прадае гарэлку. Вы добра ведаеце, што вы-пусці гарэлку выклікае цэлым шэрагам меркаванняў. Вам гэта навізна быць вядома? У заключэнне Аксёныч задае надзвычайна шчакатлівае пытанне:

—Калі вы супроць продажы гарэлкаў, у такім выпадку, чаму ЦК ЛКСМБ не вынес рэзалюцыі па гэтым пытанню? Тут у гутарку ўмешваюцца намеснікі старшыні з кр.м.к.м.у.та. Работнік. Узяўшышы вочны ўгору, зрабіўшы ўпаўняе гэст рукой, зваў:

"Я доўга думаў над гэтым пытаннем і па доўга дамыма па тэрміна забаві-ваць дзяцей у гэта складнае паліты-чнае пытанне". Было яшчэ шмат розных разважанняў аб усім, а дзетара працягала ўсё чаканне. Нарэшце інспектар акра-на ўспомніў, што дзетара чакае, з'явіўшыся з такім запытаннем: а чаго-ж гэта дзеці? чаму-ж выны так ціхлі сядзіце? Гэта вывела ўсіх з ста-

новішча разнавагі і прымусіла пла-маць аб тым, што пры ўсім іх нежа-даным дэлегацыі ў гэты такі прыезд-ца прыняць.

З'ява другая, тая-ж і інспэ-ктар Акрана Ермакоў. Усеўшыся чы-на за вядучым стол, Аксёныч за-рачаецца да дзяцей са словамі:

— Ну, хто гэта ў вас дэлегацыя? Маўчаныя...

— Што гэта вы нам скажаце?—прыцягвае запытацца Аксёныч... Маўчаныя.

Нарэшце выступае адзін піонёр з 9-й школы і заўвагае аб тым, што яны прыйшлі з просьбай забараніць продажы ёлак і цацак у час каляд. На гэтым дэклад скончыўся. Бярэ слова Аксёныч.

—Мы не павінны замінаць адна-му аднаму растлумачальна работа са-род бацькоў, каб яны гэтых ёлак не купілі. А між іншым мы гэта пы-танне разбярэм на паседжанні прэзыдыуму АБК і там віда будзе". На гэтым прыём закончыўся.

Піонеры, атрымаўшы такі адказ, пасля доўгага чакання пашлі "несо-лоно хлебавшы", а кіраўнікі Акра-канкому доўга ішчы аб чымсьці асуджана гутарылі паміж сабою.

Гэтыя факты в усеў яскравасцю падкрэслваюць сугуба формальны і бяздушны адносіны да прыёму дэ-лягацыі. Тут мы бачым про-стую тэндэнцыю адхіліць дзетару ад удзелу ў вырашэнні палітычных пы-танняў. Тут мы зусім цотка бачым, як некаторыя кіраўнікі не разумеюць, альбо ня хочунь зразумець усеў сут-насны камуністычнага выхавання па-растаючага пакалення.

Тут мы бачым тэндэнцыю незадо-рыць адносіны да камуністычнага дэ-ля-чча руху, як да дэляччя справы. Мы павінны па такіх адносінах ўзі-раць. Патрэбна прымусяць такіх кі-раўнікоў адносіцца да камуністычнага дэлячча руху в усеў адказнасцю, палітычым аб тым, што камуністыч-нас выхаванне дзетары ёсць наша агульная задача.

А. ВАШ.

17-га студзеня в 8-ай гадзіне ўвечары ў доме Комсамолу адбу-дзена сход комсамольскага актыўа. Уваход па білетам.
Сакратары ячэй павінны з'явіцца ў бюро ФРК за білетамі,
БЮРО ФРК.

А ЯК НА СВАІМ ПРАДПРЫЕМСТВЕ?

На фабрыцы "Чырвоная Бя-рэзіна" (Барысаў) яшчэ ня ўсе ра-бочыя ведаюць "лёгкіх кавалеры-стых", бо іх толькі 10 чалавек у той час, калі на фабрыцы больш 500 чалавек моладзі, калі 200 ча-лавак комсамольцаў. Калі паглі-дзец, што-ж зрабілі гэтыя 10 ча-лавак, то аб гэтым нават і самі "кавалерысты" ня ведаюць. Паў-года "кавалерысты" разглядалі справу аб вавальненні бухгал-тэра Шапіра, але выніку няма. Зрабілі пару "налітэў" і праца за-мерла. У соцспарніцтва, бараць-бе з прагуламі "кавалерысты" ўдзелу ня прымаю.

Зусім другі малюнак маецца на "Комбінаце". Тут жылы, гульні ат-рад "лёгкіх кавалеры". "Кавале-рысты" дапамагаюць РСІ, выкон-ваюць яе заданні, дапамагаюць ёй зрабіць агляд за тры дні 48 грам ЦРК.

Сваёй працай "кавалерысты" выраблялі не адну тысячы завод-кіх грошай. Непаздзілі нудзіт на чыгуначную станцыю, каб пра-верыць пагрузку лесаматар'члаў і выявілі, што населья пагрузкі за-стаўшыся лесаматар'члаў лажыць пад адкрытым небам.

Трэба сказаць, што амаль ва ўсіх барысаўскіх атрадах "ЛК" галоўны

недахоп той, што яны захавляю-ца налітэмі на ўстаноў і разам з гэтым мала прауюць па выкрыв-чню недахопаў на сваіх прадпры-емствах.

У аснову працы "ЛК" павінна легчы дапамога ячэйкі спайго прадпрыемства, чаго яшчэ няма. "Лёгкая кавалерыя" фабрыкі "Чыр-воная Бярэзіна" зусім прагадзіла, што за настрычнік месяц на фаб-рыцы было 98 прагулаў.

"Кавалерысты" треба "налітаць" на чкаванні ячэйкі, на асобныя брыгады, праварыць, як яны вы-конваюць умовы соцпалітычнага спарніцтва. Удцягнуць у работу масы комсамольцаў і рабочай мо-ладзі.

С. ФРЫДЛІНД.

ДОМ КОМСМОЛУ

У пятніцу 17-й г. г. у АПА гадзі-нае (пакой № 16) адбудзецца консультацыя—ЯК ПАЧАЦЬ РА-БОТУ ПА ПРАВЯДЗЕННЮ 3-Х МЕС. БЕЛАРУСКОЙ І НАЦМЕ-НАЎСКОЙ ПРОЛЕТАРСКОЙ КУЛЬ-ТУРЫ".

Пачатак а 7-й гадз. воч.

Выклік прымаем

Ячэйцы ЛКСМБ зом. Беллэд-тэхнікуму

Атрымаўшы ваш выклік, абмер-каваўшы яго на бюро і сходзе ячэйкі ў адносінах выпіскі студэ-нтаў "Чырвонай Зьмены" ня менш 50 экзэ., а таксама вербоўкі пад-пішчыкаў на газету, зааправаўшы ня менш 300 падпішчыкаў у час канашы, арганізацыі брыгад, з за-стаўчыцца комсамольцаў у горадзе па распаўсюджваньню "Чырвонай Зьмены" мы выстаўлены пункты умовы—прымаем.

Гэтакі мы бярэм яшчэ на сабе наступныя абавязкі:

- 1) Усе 50 экз. "Чырвонай Зьме-ны", якія па ўмове павінны быць чыпісаны студэнтамі рабфаку, павінны быць выпісаны зразу на год.
- 2) Павалічэнне выпіскі "Чырво-най Зьмены" не павінна ісці за лік памяншэння выпіскі "Комса-мольскай Праўды".
- 3) Адчынем мую "Чырвонай Зьменю".
- 4) Стварым юнкораўскую бры-гаду.

Адначасова мы лічым, што ўва-тыя вамі на сабе абавязкі па пад-пісцы і распаўсюджваньню "Чыр-вонай Зьмены" недастанкова.

З свайго боку мы вам прамаем наступнае:

Усе 100 падпішчыкаў студэнтаў павінны быць гадзавымі падпішчы-камі.

Кожны студэнт павінен у час ка-лікул зааправаць ня менш 10-ці падпішчыкаў.

Адчыніць у сабе даску "Чырво-най Зьмены".

Стварыць юнкораўскую брыгаду "Чырвонай Зьмены".

Па даручэнню сходу ячэйкі ЛКСМБ зом. лэўнага рабфа-ку—Бюро ячэйкі.

Па тэлефону
12-19

Хлебазавод на пшчдзён-ны тыдзень

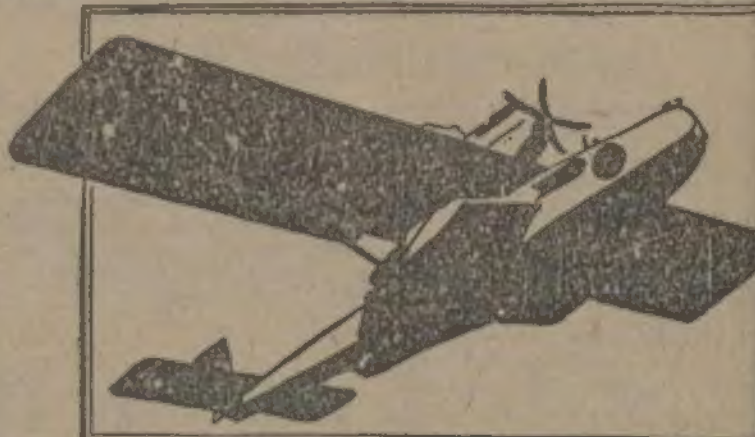
Рабочыя хлебазаводу аднагалос-на рашылі з 25-га студзеня пера-весці працу заводу на пшчдзённы

На пошукі амэрыканскіх лётнікаў

Самалёт да палёту падрыхтаваны

КРАСНАЯРСК, 12. Самалёт у кляпальчыкях ваварэлі. Я я-гатоўнасьці. 13 студзеня выведзім рэ-ф на нагах. 14 студзеня ра-ваю атрымаць а ірнуцку абм-раваньне, пасля чаго безада-выдчу.

Чухноўс

Самалёт Чухноўскага, на якім ён накіроўваецца на пошукі амэры-скіх лётнікаў.

Шахматы і шашкі

З гэтага кумару пачынае ў "Ч.З." рэгулярна выходзіць шахматна-шашач-ны аддзел.

Рэдакцыя звычайна да ўсіх ма-ладых шахматыстаў і шашчыстых, з просьбай даслаць допісы аб працы ш.ш. гурткаў, весткі аб оаборніц-твах, партыі, задачы, выходы і г. д. Усе надрукаваныя матар'ялы будуць апаўняны.

Задача Я. Е. Каміноцкага (Менск)

Малады кампазытар пры-свечвае рабочым-шахма-тыстам чырвона-штандарт-нага заводу "Энергія"

№ 1. Друкуецца першы раз

Белыя: Кр8, Лг5, Лб2, Сд2, Сц1, пс5 (6).
Чорныя: Крф3, Сг4, пд3, д4, ф2(5).
Мат у два ходы.

ПАШТОВАЯ СКРЫНКА

Вучню—допіс "Сказана, але ня вы-клікана"—перасламі ў газету "Беларуская Веска".

Мурзіку — "Аб наліце "ЛК", Ор-ганізатару.—"Вынікі нагэту на адміні-страцыю менскай школы вучнёўства". Вядучачу—"Аб чыстым Крыжэўскага спажывецкага таварыства". Чухману і Пінаўдману—"Сыні і псыліні". Само-му—"Аб краме № 5 Заслаўскага спажывецкага таварыства", Ікоу-амару—"Аб злеззях у бобрскі самігодны". Комсамольцу — "Лёгкая кавалерыя" узяла на перо", Гутаву Я.—"Электры-фікацыя Здыяроў", Адаму Шэрма-ву—"Хуліганісты комсамольцы", Лі-ошману—"Прыбліжаеся да школы-най чысткі", Я. Навароўскаму—"ЛК распачала працу". Памяніныя допісы

Арганізуем масавыя шахматна-шашачныя турніры працоўнай моладзі

Цэнтр. шахсэкцыя ВСКБ на ваволь-нім пасаджэнні (14 студзеня) апа-ваіла звычайна да ЦК ЛКСМБ пра-пагандаваць аб правядзенні 2 мяс-ца шахматнага турніру працоўнай моладзі Менску. Першы масавы тур-нір моладзі адбыўся ў м. гадзе пры ўдзеле 200 шахматыстаў. Гэты турнір паказаў, што спрад ісо-лоўнай моладзі ёсць заінкаўлені на ідэі шахматнага спорту. Апаўня-жылі, пасля і турніру ў БССР іста-лей маса х спарніцтваў моладзі пра-вадзілася.

У РСФСР і на Украіне маюць шахматныя спарніцтва моладзі ў гаюць выключных памераў. У м. ак-скім турніры моладзі 1929 г., які пра-маляжы МК УсеЛКСМ сумес-на "Комсамольскай Праўды", пры-узел каля 15 тыс. шахмат. Апа-што тая-ж колькасць моладзі пра-да ўдзела ў Ленінградскім турні-ры.

Мэтаггоднасьць правядзення вых спарніцтваў—бясспарна, треба іх правесці ня толькі ў а-ску, а і ў другіх акругах БССР.

Малы шашачны чэмпіён Менску

Зараз у Менску адбываецца шашачны чэмпіят пры 33 удзель-ках. Гульні праходзіць у 3 гру-пах. Пераможцы прымуць удзел у чэмпіёнаце Менску. Значная удзельніцаў турніру—моладзь.

Аддзельны рэдактар А. Дзюлі

ЗНОЙДЗЕНЫ ДАКУМЕНТЫ Т. СТАРАСОЦКАЙ

СТУДЭНТКІ БДУ.

ЗА АТРЫМАНЬЕМ З'ЯВІЦЦА ў РЭД. ГАЗ. "ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА"

АД 10 ДА 4 Г ТАВ. САКОВІЧУ.

Усім ячэйкам і групам "Л. К." ФРК

Паставай бюро ФРК ЛКСМБ на 18-1—30 году, а 6 гадыне ўвечары, у памяшканні клубу Б. Марэса склікаюцца першы раённы зьезд "Л. К." нашага раёну з наступным парадкам дня:

1. Даклад АК РСІ (дакладчык Дамброўскі).
2. Чарговыя задачы Фр. орг. ЛКСМБ, аьмест і форма працы "Л. К. (Харкоў).
3. Гутаркі зьлёту з Наркаматані.
4. Выбары Райштабу РЕ і выбары на Усебеларускі зьезд.

Мондаты ў РЕ штодзённа в 11—да 3-х і в 5—да 7 год ія ўвечары.

Сакратар ФРК.

Упаўнаважаныя „Чырвонай Зьмены“

Нарада яч. упаўнаважаных „Чырвонай Зьмены“

КАСТРЫЧНІКАЎСКАГА Р-НУ

АДБУДЗЕЦЦА

Сёньня в 7-ай гадз. вечара ў памяшканні Дому Комса-молу (пакой-чытальня клубу, Комсамольская, 25).

Упаўнаважаныя ад сходу, нарад і г. д. АСЛАБАНЫЮЦА. Таюмаа пдзіны зьвёцца яч. упаўнаважаных Фрунзаўскага р-ну, якія ня прысутнічалі на нарадзе 7-й—30 г. як-та: яч. заводу Дрэва-апрацоўшчы, шн. будаўнікоў, 2-х харч. заводу, 1-га аддз. хлебазаводу, сталовых МЦРК, Зьвёзда, Польшагтахіну, "Чырвоны Тэатральны", Шахматны ф-ні, Шорніцаў, канфэктнай ф-ні, галвантэрэйнай ф-ні, яч. ГЭТ, Аўтагтранспарту, Хлебазаводу, Нарсувані, ЦСУ, Працэсавы, са-аюжна друнароў, Болдэаржбуду і Медоапрацы.

ЯўКА АБАВЯЗКОВА

Менск, друкарня БДВ.